НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 51-653-37-15
Дата 12 / 03 2026 г.

Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО КОНСТИТУЦИОННИ И ПРАВНИ ВЪПРОСИ

43
12

Д О К Л А Д

Относно: общ законопроект на приетите на първо гласуване на 12 март 2026 г. законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 51-554-01-203, внесен от Георги Николаев Кръстев и група народни представители на 24.10.2025 г.; законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 51-502-01-61, внесен от Министерски съвет на 13.11.2025 г.; законопроект за изменение на Наказателния кодекс, № 51-554-01-237, внесен от Хамид Бари Хамид и Станислав Димитров Анастасов на 22.12.2025 г. и законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 51-602-01-10, внесен от Министерски съвет на 18.02.2026 г., изготвен на основание чл. 77, ал. 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание.

Общ проект!

З А К О Н

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС

(обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм. и доп., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 97 от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. – бр. 120 от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 98 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр. 17, 61 и 84 от 2013 г., бр. 19, 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 74, 79 и 102 от 2015 г., бр. 32 и 47 от 2016 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 83 от 2016 г.; изм., бр. 95 от 2016 г., бр. 13, 54, 85 и 101 от 2017 г., бр. 55 от 2018 г., бр. 1, 7, 16 и 83 от 2019 г., бр. 13, 23, 28, 88, 103 и 108 от 2020 г., бр. 9 от 2021 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 84 от 2021 г.; изм., бр. 53 от 2022 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2022 г. – бр. 79 от 2022 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2023 г. – бр. 10 от 2023 г.; изм., бр. 67, 82 и 84 от 2023 г., бр. 23, 39, 41 и 42 от 2024 г. бр. 49 от 2025 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2025

г. – бр. 50 от 2025 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.; Решение № 8 на Конституционния съд от 2025 г. – бр. 60 от 2025 г.; изм., бр. 61, 64, 65, 87 и 115 от 2025 г.)

§ 1. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в буква „а“ думата „принадлежи“ се заменя с „е собственост“;

б) в буква „б“ думата „принадлежи“ се заменя с „е собственост“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) В случаите, изрично предвидени в особената част на този кодекс, когато имуществото, което е било предназначено или е послужило за извършване на умишлено престъпление или е било предмет на умишлено престъпление, не е собственост на виновния или е в съсобственост, се присъжда неговата равностойност.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея думите „ал. 2“ се заменят с „ал. 3“.

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

6. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и в нея думите „ал. 1 и 2“ се заменят с „ал. 1 и 3“.

7. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея:

а) в текста преди т. 1 думите „ал. 5“ се заменят с „ал. 6“;

б) в т. 1 думите „ал. 1 или 2“ се заменят с „ал. 1 или 3“;

в) в т. 2 думите „ал. 1 или 2“ се заменят с „ал. 1 или 3“;

г) в т. 3 думите „ал. 1 или 2“ се заменят с „ал. 1 или 3“;

д) в т. 4 думите „ал. 1 или 2“ се заменят с „ал. 1 или 3“.

§ 2. В чл. 80 се създава ал. 4:

„(4) Давността за преследване за престъпление по глава втора и по глава четвърта от особената част на този кодекс, извършено по отношение на малолетно или непълнолетно лице, започва да тече от навършване на пълнолетие от това лице, а ако към този момент престъплението не е довършено, давността за преследване започва да тече съобразно правилата по ал. 3.“

§ 3. В чл. 149 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4, т. 2 след думите „лице, което“ се добавя „не е навършило 10-годишна възраст или което“.

2. В ал. 5 т. 4 се изменя така:

„4. ако от деянието са настъпили значителни вредни последици за физическото, душевното или моралното развитие на пострадалия или деянието представлява особено тежък случай.“

§ 4. В чл. 150 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години, когато деянието е извършено:

1. от две или повече лица;

2. по отношение на лице, което не разбира свойството или значението на извършеното;

3. повторно.“

2. Създава се ал. 4:

„(4) Наказанието е лишаване от свобода от пет до двадесет години, когато:

1. деянието е извършено по отношение на две или повече лица;

2. от деянието е причинена тежка телесна повреда или е последвал опит за самоубийство;

3. деянието представлява опасен рецидив;

4. от деянието са настъпили значителни вредни последици за физическото, душевното или моралното развитие на пострадалия или деянието представлява особено тежък случай.“

§ 5. В чл. 151 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 4 след думите „лице, което“ се добавя „не е навършило 10-годишна възраст или което“;

б) създава се т. 6:

„6. повторно,“;

в) думите „десет години“ се заменят с „петнадесет години“.

2. Създава се нова ал. 4:

„(4) Наказанието е лишаване от свобода от пет до двадесет години, когато:

1. деянието е извършено по отношение на две или повече лица;

2. от деянието е причинена тежка телесна повреда или е последвал опит за самоубийство;

3. деянието представлява опасен рецидив;

4. от деянието по ал. 1 - 3 са настъпили значителни вредни последици за физическото, душевното или моралното развитие на пострадалия или деянието представлява особено тежък случай.“

3. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

„(6) Когато от деянието по ал. 5 са настъпили значителни вредни последици за физическото, душевното или моралното развитие на пострадалия или деянието представлява особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години.“

§ 6. В чл. 154а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „лишаване от свобода до три години“ се заменят с „лишаване от свобода от една до три години“.

2. В ал. 2 думата „една“ се заменя с „три“.

§ 7. В чл. 155, в ал. 1 думите „лишаване от свобода до три години и глоба от хиляда до три хиляди лева“ се заменят с „лишаване от свобода от една до три години и глоба от хиляда до десет хиляди лева“.

§ 8. В чл. 155а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „лишаване от свобода от три до десет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до дванадесет години“ и думите „глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева“ се заменят с „глоба от двадесет хиляди до петдесет хиляди лева“.

2. В ал. 3 думите „лишаване от свобода от пет до дванадесет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до петнадесет години“.

§ 9. В чл. 155б се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „лишаване от свобода от три до десет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до десет години“.

2. В ал. 2 думите „лишаване от свобода от пет до десет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до дванадесет години“.

§ 10. В чл. 155в се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „лишаване от свобода от три до седем години" се заменят с „лишаване от свобода от пет до десет години“.
2. В ал. 2 думите „лишаване от свобода от три до десет години" се заменят с „лишаване от свобода от пет до дванадесет години“.
3. В ал. 3 думите „лишаване от свобода от пет до дванадесет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до петнадесет години“.

§ 11. В чл. 157 се правят следните изменения:

1. В ал. 4 думите „лишаване от свобода от три до десет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до десет години“.

2. В ал. 6 думите „лишаване от свобода от три до десет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до десет години“.

§ 12. В чл. 158а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „лишаване от свобода от три до десет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до десет години“.

2. В ал. 2 думите „лишаване от свобода от три до десет години" се заменят с „лишаване от свобода от пет до десет години“.

3. В ал. 3 думите „лишаване от свобода от три до осем години" се заменят с „лишаване от свобода от пет до петнадесет години“.

4. В ал. 6 думите „лишаване от свобода от пет до дванадесет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до двадесет години“.

§ 13 . В чл. 159 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „лишаване от свобода до една година“ се заменят с „лишаване от свобода от една до пет години“ и думите „глоба от хиляда до три хиляди лева“ се заменят с „глоба от хиляда до десет хиляди лева“.

2. В ал. 2 думите „лишаване от свобода до две години“ се заменят с „лишаване от свобода от една до пет години“ и думите „глоба от хиляда до три хиляди лева" се заменят с „глоба от хиляда до десет хиляди лева“.

3. В ал. 3 думите „лишаване от свобода до шест години“ се заменят с „лишаване от свобода от три до осем години“ и думите „глоба до пет хиляди лева“ се заменят с „глоба от три хиляди до петнадесет хиляди лева“.

4. В ал. 4 думите „лишаване от свобода от три до шест години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до десет години“ и думите „глоба до десет хиляди лева“ се заменят с „глоба от десет до двадесет хиляди лева“.

5. В ал. 5 думите „лишаване от свобода от три до десет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до петнадесет години“ и думите „глоба до двадесет хиляди лева“ се заменят с „глоба от двадесет до петдесет хиляди лева“.

6. В ал. 6 думите „лишаване от свобода до пет години“ се заменят с „лишаване от свобода от пет до десет години“ и думите „глоба до десет хиляди лева“ се заменят с „глоба от десет до двадесет хиляди лева“.

§ 14. В чл. 280 се създава нова ал. 5:

„(5) В случаите по ал. 2, т. 4 превозното средство, послужило за извършване на престъплението, се отнема в полза на държавата, ако е собственост на виновния, а ако липсва или е отчуждено, се присъжда неговата равностойност. Когато превозното средство не е собственост на виновния или е в съсобственост, се присъжда неговата равностойност.“

§ 15. В чл. 281 ал. 4 се изменя така:

„(4) В случаите по ал. 2, т. 1 превозното средство, послужило за извършване на престъплението, се отнема в полза на държавата, ако е собственост на виновния, а ако липсва или е отчуждено, се присъжда неговата равностойност. Когато превозното средство не е собственост на виновния или е в съсобственост, се присъжда неговата равностойност.“

§ 16. В чл. 343 ал. 5 се изменя така:

„(5) В случаите по ал. 3 и 4 съдът може да отнеме в полза на държавата въздухоплавателното средство, моторното превозно средство, плавателния съд или специалната машина, ако е собственост на виновния. Когато въздухоплавателното средство, моторното превозно средство, плавателният съд или специалната машина не е собственост на виновния или е в съсобственост, се присъжда неговата равностойност.“

§ 17. В чл. 343б ал. 5 се изменя така:

„(5) В случаите по ал. 1 – 4 моторното превозно средство се отнема в полза на държавата, ако е собственост на виновния, а ако липсва или е

отчуждено, се присъжда неговата равностойност. Когато превозното средство не е собственост на виновния или е в съсобственост, се присъжда неговата равностойност.“

§ 18. В чл. 353б, ал. 1 след думите „установения ред“ се добавя „или изхвърли битови, производствени или строителни отпадъци в големи количества на неразрешени за това места“

§ 19. В чл. 353в се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „установения ред“ се добавя „или изхвърли опасни отпадъци в големи количества на неразрешени за това места“, думите „до пет години“ се заменят с „от една до шест години“, думата „две“ се заменя с „пет“ и думата „двадесет“ се заменя с „тридесет“.
2. В ал. 2 думите „една до шест“ се заменят с „две до осем“, а думата „тридесет“ се заменя с „четиридесет“.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 20. (1) Неприключените наказателни дела, чиято подсъдност се променя с този закон, се разглеждат от съдилищата, в които са били образувани по досегашния ред.

(2) Неприключените досъдебни производства се довършват от органите, пред които са висящи по досегашния ред.

§ 21. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 87 от 2018 г.; изм., бр. 96 от 2018 г., бр. 7, 16 и 83 от 2019 г., бр. 98, 103 и 110 от 2020 г., бр. 9, 16 и 20 от 2021 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 41 от 2021 г.; изм., бр. 80 от 2021 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 85 от 2021 г.; изм., бр. 32 и 62 от 2022 г., бр. 48, 69, 84 и 86 от 2023 г., бр. 18, 36 и 39 от 2024 г., бр. 61, 65 и 97 от 2025 г., бр. 16 от 2026 г.) в чл. 35, ал. 2 след думите „чл. 149, ал. 5“ се поставя запетая и се добавя „чл. 150, ал. 4, чл. 151, ал. 4 и 6“.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО КОНСТИТУЦИОННИ
И ПРАВНИ ВЪПРОСИ:

АННА АЛЕКСАНДРОВА